

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2021/22. KÖRZETI FORDULÓ 11. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg a helyesen írt alakokat, szószerkezeteket!
(A) november 19.-én (B) március 1-jéig (C) 1956 hősei
(D) 1989. XII. 15. (E) jan. 6-a
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyek közös szótövből származnak!
(A) menetel (B) meneszt (C) menza (D) menő (E) menedzser
- Jelöljétek meg az alábbi idézettel kapcsolatos igaz állításokat!
„Az angol nyelv spleen-nek nevezte. Hála isten, sor nem került,
□rosz nyelvünkben handra ez; De mindennel szemben kihült,
Megszállta s ő csak várta: nőjön, Mint Childe Haroldot, zord tekintet
Am arra, hogy szívébe lőjön, Jellemzi társaságban őt...”
(A) Az idézett mű a XIX. század első felében keletkezett.
(B) Műfaja: drámai költemény.
(C) Az itt jellemzett szereplő a „felesleges ember” jellegzetes prototípusa.
(D) A spleen életuntságot, világfájdalmat jelent.
(E) Childe Harold az angol romantikus Shelley egyik regényhőse.
- Különböző állatos szólások, közmondások egy-egy kulcsszavát adjuk meg a betűik összekeverésével. Állítsátok helyre a szavakat, majd jelöljétek meg azokat az állatokat, amelyek szerepelnek az így megidézett szólás vagy közmondás valamelyikében! Segítségként az első betűk a helyükön maradtak.
AUSZALMI KÁNAVRA BRERÉŐ BORBKOLÓ DALOBB
(A) nyúl (B) medve (C) veréb (D) kutya (E) macska
- Katona József drámájából idézünk mondatokat. Melyek Bánk szavai?
(A) „A jelszónk lészen: Melinda!”
(B) „És még ma kell, hogy ő enyém legyen!”
(C) „Nem hal ki bojóthi nemzetem!”
(D) „Nincs a teremtésben vesztés, csak én!”
(E) „Két fátyolt szakasztok el: Hazámról és becsületemről.”
- Hány ige van (a segédigéket is ideértve) mindösszesen az előző feladat idézeteiben?
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Melyik két híres személy ragadványnevét közöltük?
„a rodostói kakukk” „a széphalmi mester”
(A) II. Rákóczi Ferenc (B) Kisfaludy Sándor (C) Mikes Kelemen
(D) Kazinczy Ferenc (E) Kölcsey Ferenc
- Mely állítások igazak az alábbi idézetre vonatkozóan?
„Te lásd meg, ó sors, szenvedő hazámat,
Vérkönnnyel ázva nyög feléd!”
(A) A vers műfaja: epigramma. (B) Címszereplője a 17. században élt.
(C) A vers költője Csekén született. (D) E költő műve a Huszt című vers is.
(E) Az idézett költemény borúsán ábrázolja a magyarság jövőjét.
- Egy bevásárlólista tételei majdnem egy pentametert adnak ki. Ám egy szó hiányzik a sor negyedik helyéről. Melyik szóval lesz teljes a pentameter?
körtebefőtt, csili, mák, , rizs, alma, banán
(A) citrom (B) mogyoró (C) tojás (D) gomba (E) mandula
- Gyűjtsétek össze az összes olyan szót vagy toldalékos szóalakot, amelyben egyetlen mássalhangzó van, és ez az „r”! Milyen szófajú szó van közöttük?
(A) névmás (B) melléknév (C) igekötő
(D) névutó (E) melléknévi igenév
- Weöres Sándor *Találkozás egy teljes emberrel* című írásából idézünk egy mondatot. Jelöljétek meg a rá vonatkozó igaz állításokat!
„Szemre nem volt rajta semmi figyelemreméltó, de lénye tündökölt, őt már nem érintette a földi élet, ami nem gátolta abban, hogy jobban tevékenykedjék azoknál, akik az élettől százfélét akarnak.”
(A) Az első három tagmondat mellérendelő viszonyt alkot.
(B) Mind a hat tagmondat állítmánya igei állítmány.
(C) A mondatban összesen hat névmás található.
(D) Összesen hat igét tartalmaz, amelyből kettő határozott ragozású.
(E) Az idézetben van példa hasonulásra és összeolvadásra is.
- Az alábbi versek közül azokat jelöljétek meg, amelyeknek témája a szerelem!
(A) Berzsenyi Dániel: □sztályrészem (B) Goethe: Vándor éji dala
(C) Petőfi Sándor: Fa leszek, ha... (D) Kölcsey Ferenc: Elfojtódás
(E) Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem
- Az előző feladat költői közül összesen hány született a XVIII. században?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5